

Nota

Sint-Niklaas - Kleibeekstraat 2021

Programma van maatregelen

ERFPUNT | ONROEREND ERFGOED WAASLAND | **TEAM ONDERZOEK**

RAPPORT

Rapporten van Erfpunt – team Onderzoek

195

Project

Sint-Niklaas - Kleibeekstraat 2021

Projectcode Agentschap Onroerend Erfgoed

2021D265: landschappelijk booronderzoek

2021E2: verkennend archeologisch booronderzoek

2021J324: proefsleuven en proefputten

Voorafgaande archeologienota

<http://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/18036>

Uitvoerder project

Erfpunt – team Onderzoek

OE/ERK/Archeoloog/2016/00101

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Auteurs

Thierry Van Neste, Rani Evaert

Wetenschappelijke begeleiding

Erfpunt - team Beheer

© Erfpunt – team Onderzoek, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Erfpunt.

Erfpunt aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ISSN 0778-3841

Erfpunt - team Onderzoek

Regentiestraat 63

9100 Sint-Niklaas

Tel +32 (0)3 778 87 59

onderzoek@erfpunt.be

www.erfpunt.be

www.facebook.com/Erfpunt

<https://sketchfab.com/Erfpunt>

1. Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

In het kader van de omgevingsvergunning werden een landschappelijk en een verkennend archeologisch booronderzoek uitgevoerd, gevolgd door een proefsleuvenonderzoek. Op basis van de resultaten hiervan kan gesteld worden dat binnen het projectgebied geen waardevolle archeologische site aanwezig is en dat er geen verdere maatregelen moeten getroffen worden in het kader van archeologisch erfgoed. Het uitgevoerde vooronderzoek kan diensgevolge als volledig beschouwd worden.

Wel dient in een tweede fase binnen een zone van 2 227,26 m² op de zuidelijke percelen (percelen 922B, 923 en 924B) nog een landschappelijk booronderzoek met het oog op potentieel aanwezige steentijd artefactensites plaats te vinden. Een bijkomend onderzoek naar archeologische sporen vanaf het neolithicum in deze zone is gezien de vaststellingen van het reeds uitgevoerde proefsleuvenonderzoek kosten-baten niet aangeraden.

2. Aanwezigheid van een archeologische site

Het landschappelijke bodemonderzoek bevestigde de aanwezigheid van een B horizont onder de bouwvoor binnen meerdere percelen. Na afloop van een verkennend archeologisch booronderzoek zijn echter geen restanten gevonden die wijzen op de aanwezigheid van steentijd artefactensites. Over het zuidelijke deel (fase 2) kan momenteel geen uitspraken worden gedaan.

Het sleuvenonderzoek leverde sporen op die op basis van de morfologie en ruimtelijke oriëntatie ten vroegste vanaf de late middeleeuwen te situeren zijn en beperkt blijven tot een puur agrarische invulling. Meer specifiek zijn vier grachtsegmenten en één greppel aangesneden. Aangezien twee grachtsegmenten daarbij behoren tot één enkele gracht, is er sprake van slechts vier individuele sporen, allen met een drainerende en/of landindelende functie. Daarnaast was sprake van meerdere recente verstoringen verspreid over het onderzochte areaal. Deze bestonden voornamelijk uit opgevulde bolle akkergrachten, alsook verstoringen van zeer recente aard waarin onder meer autobanden en betontegels aanwezig waren.

Hieruit volgt dat er geen concrete indicaties zijn voor nog ander archeologisch waardevol erfgoed van menselijke activiteiten in het verleden die een louter agrarische functie overstijgen.

3. Waardering van de archeologische site

Binnen het huidig onderzochte areaal werden enkel resten aangetroffen die wijzen op een (sub)recente agrarische functie. Het archeologische booronderzoek leverde geen aanwijzingen op voor

de aanwezigheid van steentijd artefactensites en het sleuvenonderzoek wees op de afwezigheid van archeologische resten van de metaaltijden tot (en met) de middeleeuwen. Het projectgebied lijkt pas vanaf de (late) middeleeuwen of nieuwe tijd een agrarische functie gekregen te hebben. Deze bleef vervolgens tot op heden behouden. Waarschijnlijk was het projectgebied te drassig in de winter om in aanmerking te komen voor een andere invulling.

Na afronding van de uitgevoerde onderzoeken kan gesteld worden dat minstens binnen het noordelijke – reeds onderzochte – deel geen sprake is van relevant archeologisch erfgoed. Daarenboven laat het huidige onderzoek toe om de archeologische verwachting voor het zuidelijke deel bij te stellen voor de (proto)historische perioden. Gezien de gelijkaardige aardkundige (drainerende) omstandigheden, de ondiepe ligging van de Boomse klei en de dichtere ligging bij de Kleibeek zullen ook deze gronden niet geschikt (geweest) zijn voor doeleinden anders dan een agrarisch gebruik. Steentijd artefactensites kunnen mogelijk wel nog aanwezig zijn.

4. Impactbepaling

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan gesteld worden dat de geplande werken – althans in het noordelijke, reeds onderzochte deel – geen reële impact zullen hebben op (relevant) archeologisch erfgoed.

5. Bepaling van maatregelen

Vermits het archeologische potentieel van het onderzochte deel van het projectgebied reeds bereikt werd door middel van het uitgevoerde vooronderzoek worden geen verdere maatregelen aangaande archeologisch erfgoed geadviseerd.

De bevindingen van het sleuvenonderzoek in het noordelijke deel laten tevens uitspraken toe omtrent de archeologische verwachting voor de zuidelijke percelen. Gezien de gelijkaardige aardkundige (drainerende) omstandigheden, de dichtere ligging bij de Kleibeek en de ondiepe ligging van de Boomse klei zullen ook deze gronden niet geschikt (geweest) zijn voor doeleinden anders dan een agrarisch gebruik vanaf het neolithicum. Een bijkomend proefsleuvenonderzoek in deze zone is dan ook weinig zinvol. Rekening houdend met potentieel aanwezige steentijd artefactensites blijft het advies voor een landschappelijk en eventueel bijkomend archeologisch booronderzoek, zoals vooropgesteld in het programma van maatregelen in het kader van het voorafgaande bureauonderzoek¹, wel nog steeds van kracht.

¹ <http://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/18036>